

výkonu exekuce. Stěžovatel za šetření, jež podle § 55 ex. ř. soud zavedl, neprokázal, co tvrdil, naopak exekuční soud uvádí, že otázka, zda stěžovatel jest v poměru nájemním, zůstala spornou. Za tohoto stavu věci soud rekursní nepochybil, uznáv, že toho času není důvodu, by výkon exekučního vyklizení proti stěžovateli byl odepřen a zamítnuv důsledkem toho stěžovatelův návrh.

Čís. 7354.

Jde o nezdatnost podle § 1315 obč. zák., opomenuly-li osoby, ustanovené státní stavební správou ředitelství pošt a telegrafů ku provedení prací za účelem postavení stožáru pro telefonní vedení na střeše a položení telefonních drátů, učiniti opatření, by byly ze žlabu odstraněny úlomky krytiny, jež tam při práci sjely a žlab přečnívaly.

(Rozh. ze dne 29. září 1927, Rv I 2011/26.)

Žalobkyni spadl se žlabu střechy domu na hlavu kus tašky a poranil ji. Kus tašky byl ve žlabu od té doby, kdy státní stavební správa prováděla na střeše práce s postavením stožáru pro telefonní vedení a položení telefonních drátů. Žalobní nárok na náhradu škody proti československému státu procesní soud první stolice uznal, odvolací soud neuznal důvodem po právu.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

První soud zjistil, že úraz, který se dne 14. ledna 1925 žalobkyni přihodil, byl způsoben tím, že jí spadl kus tašky o větší váze se žlabu střechy dvoupatrového domu, patřícího jí a jejímu manželu, na hlavu a že spadnutí tohoto kusu tašky bylo zaviněno tím, že při ukončení prací, které tehdy na střeše tohoto domu prováděla státní stavební správa ředitelství pošt a telegrafů v Pardubicích za účelem postavení stožáru pro vedení telefonní a položení drátů telefonních, nebylo učiněno opatření, by byly uklizeny zlomky a odpadky tašek, které při oněch pracích sjely do žlabu. Takové vyčištění žlabu spadá, jak soud první podle znaleckého posudku zjišťuje, vzhledem k nebezpečí s touto prací spojenému výhradně do oboru pokrývačského, a soud první stolice zjistil, že se strany osob, které byly ustanoveny stavební správou telegrafní ku provedení těchto prací, nebylo nic zařízeno, by ony úlomky cihel ze žlabu byly odstraněny, neboť, jak první soud dále zjistil, pokrývač K. nebyl před úrazem telegrafní stavební správou k pokrývačské práci vyžván a teprve po úrazu dostal od stavební správy příkaz, by provedl ono vyčištění žlabu a další na střeše nutnou pokrývačskou práci. Zjištění tato nebyla žalovanou stranou vůbec ani napadena. Na základě zjištění těch uznal první soud žalobní nárok podle důvodu oprávněným, ježto ono opomenutí osob naznačenými pracemi pověřených, záležející

v tom, že neučinily opatření, by při skončení prací ony úlomky tašek ze žlabu byly odstraněny, ač jim to musilo býti patrné a nebezpečí z tohoto stavu hrozící bylo zřejmé, svědčí o jich nezdatnosti, třebaže šlo o první zjištěný případ nedbalosti, důsledkem čehož postihuje žalovaný stát podle § 1315 obč. zák. zodpovědnost za následky tohoto opomenutí. Soud odvolací též připouští, že k důkazu nezdatnosti může podle okolností vystačiti i jediný případ provinění, záleží-li ve vědomé nebo hrubé nedbalosti a podává-li svědectví o tom, že se dotyčné osobě nedostává nutných znalostí nebo spolehlivých vlastností, míní však, že by bylo k posouzení otázky té bývalo třeba, by byla označena individuální osoba, která se dopustila této neopatrnosti, neboť prý jen tak lze posouditi nezdatnost osoby pomocné. Žalobkyně však prý netvrdila, který určitý zřízenec žalované strany se tímto opomenutím provinil, nýbrž mluví jen hromadně o osobách práce provádějících, důsledkem čehož není možno uznati ono opomenutí za takové, by mohlo býti pokládáno za důkaz nezdatnosti dotyčných zřízenců, to tím méně, když prý svědek inž. Rudolf Š. potvrdil, že práce prováděli vesměs zřízenci a dělníci zruční a odborně cvičení. Nejvyšší soud nesouhlasí s tímto názorem a musí dáti za pravdu dovolatelce, že toto stanovisko mohlo by vésti k bezpráví. Věcí žalobkyně bylo prokázati skutečnost, škodu přivodivší, a zároveň provinění strany, na níž se domáhá náhrady. V tomto případě činí ovšem žalobkyně za úraz a jeho následky jí z toho povstalé zodpovědným žalovaný stát nikoliv z vlastního a přímého zavinění jeho reprezentantů, nýbrž ze zavinění pomocných osob, jichž v této věci použil, a bylo jí tedy prokázati předpoklady jeho ručení za zavinění těchto jeho pomocných lidí po rozumu § 1315 obč. zák. Podle zjištění záleží zavinění, které vedlo k úrazu, v tom, že nebylo učiněno opatření, by po skončení prací byl žlab vyčištěn od úlomků tašek, do něho spadlých. Že se toto opatření mělo při skončení prací státi neprodleně, ježto bylo ku zajištění bezpečnosti nezbytno, není sporno a žalovaná strana brání se v té příčině jenom tím, že prozatímním i konečným přikrytím a vypravením střechy byl jí pověřen pokrývačský mistr K. a že tedy vyhověla již tím své povinnosti jí v této příčině náležející. Tato obrana však nedošla ve sporu opodstatnění, neboť první soud zjistil, že pokrývačský mistr K. nebyl před úrazem vyzván k pokrývačské práci na střeše, tedy ani k vyčištění žlabu. Tím jest podán důkaz, že ono opomenutí jest shledati u zřízenců pověřených státní telegrafní správou oněmi pracemi. Které určité osobě jest toto opomenutí přiřítati k vině, soud první nezjišťuje a pouze uvádí, že byl stavebním dozorem při oněch pracích pověřen dělmistr Antonín V., a za nespolehlivou uznává výpověď svědka Františka V-a, že tento pokrývačskému mistru K-ovi hlásil ukončení prací na střeše již dne 13. ledna 1925. Ač obsáhlé průvodní řízení a předpisy pro telegrafní a telefonní dozorce předložené ve sporu podávají dostatečné pomůcky pro určitější zjištění, není přes to tento nedostatek rozsudku soudu prvního na závadu správnému rozhodnutí věci, neboť §§ 19, 21 a 31 oněch předpisů nezůstávají pochybnosti o tom, že zaříditi toto opatření náleželo k úkolům dozorce, jenž byl pověřen dohledem na tyto

práce. Ať se tedy věc má již tak, že dělmistr V., jak se dokázalo, v kritické době nevykonával stavební dozor, nebo vůbec v místě nebyl přítomen, jisto jest, že tento úkol byl jím nebo jiným zřízencem, kterému snad v jeho nepřítomnosti byl uložen, úplně zanedbán, a zbývá tedy jenom řešiti otázku, zda toto zanedbání jest takového druhu a takové váhy, že samo o sobě může již platiti za důkaz nezdatnosti osoby takto provinilé. K otázce té jest přisvědčiti. Odklizení úlomků krytiny ze žlabu, které, jak prvý soud zjišťuje, přes okraj žlabu přečnívaly a byly tedy zřejmě patrný, bylo ku zjednání bezpečnosti naprosto nutné a naléhavé; tato nutnost jest nejen poznatelná pro každého člověka s průměrnou soudností, nýbrž byla v tomto případě i zvláštními předpisy nařízena a byla tato opatrnost podle těchto předpisů při všech takových příležitostech zachována. Jestliže tedy v tomto případě nebylo dbáno této opatrnosti oněmi předpisy zotřené a střecha při skončené práci byla ponechána prostě v tomto stavu těžce ohrožujícím bezpečnost zdraví a života, projevil tím zřízenec, jemuž tento úkol náležel, dojista hrubou nedbalost, která nutně musí vésti k úsudku, že nemá dostatečné svědomitosti, dbalosti a vědomí pro zodpovědnost, kteréžto vlastnosti teprve, jsou-li sdruženy s ostatní odbornou způsobilostí, naplňují požadavek zdatnosti, jak zákon má na mysli. V tomto případě přichází ve zřetel při tomto úsudku zejména, že se opomenutí stalo právě se strany osob, které jsou zvlášť k tomu ustanoveny, by řádným dohledem takové závady byly zamezeny, opomenutí stalo se tedy hrubým porušením povinností jím zvlášť a odpovědně uložených. K tomuto úsudku byl první soud tím spíše oprávněn, když žalovaný stát nedokázal a dokázati se ani nepokusil, že se ono opomenutí stalo jenom z nějakého lehčího nedopatření, vyvolaného snad jen shodou okolností.

Čís. 7355.

K obživnutí služebnosti bytu stačí, že se na téže stavební parcele, na níž byla shořelá budova, vybuduje nové stavení, v němž lze služebnost vykonávati.

(Rozh. ze dne 29. září 1927, Rv I 1373/27.)

Žalobkyně měla podle trhové smlouvy ze dne 24. listopadu 1920 zajištění na chalupě č. p. 2 v S. služebnost bytu, pozůstávající v užívání světničky v čele stavení, užívání půdy nad touto světničkou, užívání kuchyně, dále užívání zahrádky, dvorku, v části označené vodorovnou čarou od komory k cestě a užívati sklepa v chodbě. Dne 10. října 1925 stavení č. p. 2 v S. vyhořelo, shořel krov, kdežto stěny a strop oně světnice zůstaly, toto zdivo bylo však strženo, takže z bývalého stavení č. p. 2 nezbylo nic. Matěj M., otec spolužalovaného, při obytném stavení č. p. 49 v S. po onom požáru a stržení zbylých částí stavení č. p. 2